

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 8P/29/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819202909
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Rudáš
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2019:3819202909.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudcom JUDr. Tomášom Rudášom vo veci starostlivosti o maloleté deti: D. X., nar. XX.X.XXXX a Q. X., nar. XX.X.XXXX, v konaní zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza - OSV, deti rodičov - matky: D. P., nar. XX.X.XXXX, bytom P. a otca J. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX/X, P., zastúpený opatrovníkom B. X., nar. X.X.XXXX, bytom C. P. J. L. XXX/XX, Y. a vo veci starostlivosti o maloleté dieťa N. P., nar. X.XX.XXXX, dieťa rodičov matky D. P., nar. XX.X.XXXX, bytom P. a otca neb. J. Z. o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e nad maloletými deťmi D. X., nar. XX.X.XXXX, Q. X., nar. XX.X.XXXX a N. P., nar. X.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny sv, Filipa Neriho, so sídlom SNP 1451/61, SNP 4938/161, Považská Bystrica, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia.

II. Matka maloletých detí D. P., nar. XX.X.XXXX je p o v i n n á platiť na výživu maloletých detí D. X., nar. XX.X.XXXX, Q. X., nar. XX.X.XXXX a N. P., nar. X.XX.XXXX na každé dieťa mesačnú čiastku v sume 30 % zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa, mesačne vždy vopred, najneskôr do 25-teho dňa v mesiaci, na bankový účet zariadenia Centra pre deti a rodiny sv, Filipa Neriho, so sídlom SNP 1451/61, SNP 4938/161, Považská Bystrica, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia.

III. Otec maloletých detí J. X., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený opatrovníkom B. X., nar. X.X.XXXX je p o v i n ý platiť na výživu maloletých detí D. X., nar. XX.X.XXXX, Q. X., nar. XX.X.XXXX na každé dieťa mesačnú čiastku v sume 30 % zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa, mesačne vždy vopred, najneskôr do 25-teho dňa v mesiaci, na bankový účet zariadenia Centra pre deti a rodiny sv. Filipa Neriho, so sídlom SNP 1451/61, SNP 4938/161 Považská Bystrica, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným dňa 08.07.2019 kolízny opatrovník podal na tunajší súd podnet na začatie konania o nariadenie ústavnej starostlivosti a nariadenie neodkladného opatrenia.

2. Otec maloletých sa k veci nevyjadril.

3. Matka maloletých sa k návrhu nevyjadřila.

4. Opatrovník otca k veci uviedol, že medzi ním a deťmi boli dobré vzťahy, pokiaľ sa nevrátili z krízového centra Brieždenie v roku 2015. Nakoľko ako zákonom stanovený opatrovník spravuje bratovi peniaze,

matka míňala peniaze tak im občas odkladal, aby mali do dôchodku peniaze. Momentálne deti teraz nechcú ísť k nemu, lebo nedával matke toľko peňazí koľko ona chcela na míňanie. Bol v centre deti navštíviť a priamo sa opýtal D., že prečo sa na neho hnevá a ona uviedla, že to bolo kvôli tomu, že blokoval peniaze a mame nedával toľko koľko chcela. Mal záujem skúsiť ich zobrať k sebe, vychováva po rozvode dvoch synov, už sú dospelí. Má 3-izbový byt a vie si predstaviť, že by deti boli v domácnosti. Problém je ten, že deti nechcú ísť k nemu. Do 2015 ho brali ako autoritu. Od D. vie, že matka na 90% sa zdržiava v Handlovej, od brata má posledné informácie, že matkin otec býval v kolónii, už je nebohý. Matka detí teraz by mala bývať údajne u toho istého pána čo jej otec. Matka nemá absolútne žiadny záujem. Matka sa hrá na dobrú matku, ale nie je to tak, zavádza aj keď rozpráva, že sa chce zamestnať, nie je to pravda a o deti sa nezaujíma. Má vedomosť, že momentálne je matka nezamestnaná. Vie, že v centre kde sa teraz deti nachádzajú je tam príjemné prostredie aj príjemné jednanie. Deti povedali, že sa im tam páči, ale chcú ísť domov. Ťahá ich to k otcovi, ale nie je tam šanca. U otca by mali bývať v Chalmovej. Keby boli deti v Chalmovej zlyhávala by aj školská dochádzka a všetko ako to aj zlyhávalo.

5. Kolízny opatrovník uviedol, že koncom júla 2019 matka opustila domácnosť a otca a jej adresa je neznáma. Nekontaktuje sa s úradom, otec má záujem o starostlivosť o deti ale je si vedomý toho, že deti by ho nerešpektovali, nakoľko, že keď s nim bývali tak ho nebrali ako autoritu. Úrad vykonal šetrenie 21.10. v centre v Považskej Bystrici kde zistil, že deti sa vyjadrili, že majú záujem ísť domov, ale matka nemá vytvorené podmienky, nevedia kde sa zdržiava, a preto chcú ostať naďalej v zariadení. Čo sa týka pána B. X. - strýka, nemajú k nemu vytvorené citové vzťahy a nechcú k nemu ísť bývať. Deti absolútne odmietali, že by mali ísť do starostlivosti strýkovi.

6. Zástupca ústavného zariadenia uviedol, že s ústavnou starostlivosťou súhlasí z dôvodu, že nie je známe, že by sa rodinné pomery zmenili natoľko, aby sa deti mohli vrátiť do rodinného prostredia. Mama sa zdržiava na neznámom mieste, s deťmi udržuje nepriamy telefonický kontakt. Ako zariadenie neudržiavajú s matkou kontakt. Deti voči otcovi majú vytvorený citový vzťah, ale tie možnosti nie sú, aby sa vrátili k otcovi. Deti sa v zariadení celkom dobre adaptovali, majú vytvorené priateľské vzťahy. Medzi sebou majú relatívne dobré vzťahy, D. s N. má silnejší vzťah ako ku Q.. Deti nastúpili do školy, kde si vytvorili školské priateľstvá, dobre sa začlenili do fungovania zariadenia a školy. Chodia na krúžky. Výchova v tomto období je trochu náročnejšia a nepredpokladá, že by to otec zvládol. Riešili aj vzťah pána R. s mal. Q. a nie je známe, že by boli teraz v kontakte. Je to tak ako to uvádza kolízny opatrovník v správe z 24.9.2019, že deti chcú naďalej ostať v zariadení. Problém je v tom, že deti nemajú vytvorený emocionálny vzťah k B. X.. Výchova by nebola zvládnutá zo strany zákonných zástupcov z dôvodu, že deti majú vo svojom veku svoje potreby a aj keď je vytvorené prostredie ako bytové podmienky napriek tomu si myslí, že výchova by zvládnutá nebola.

7. V správe Detského Krízového centra Náruč sa uvádza, že maloleté deti boli do centra umiestnené za účelom vykonania odbornej diagnostiky zameranej na CAN syndróm a prehodnotenie miery ohrozenia maloletých detí. V Centre im je poskytovaná psychologická, sociálna, zdravotná a výchovná starostlivosť. Maloleté deti prišli z domáceho prostredia ich trvalého pobytu. V roku 2015 bola matka s maloletými deťmi umiestnená v zariadení núdzového bývania v Kláštore pod Znievom - Centrum pokoj, Brieždenie. Pobyt bol ukončený na žiadosť matky, ktorá počas pobytu bola trikrát napomenutá, nakoľko narušovala domový poriadok a nebezpečne sa vyhrážala. Matka si následne prenajala dvojizbový byt v Handlovej, po čase sa však vrátila do Bystričian, k otcovi maloletej Q. a D.. Po príchode do centra maloleté deti pôsobili ustráchané, zapáchali od cigariet. Deti uviedli, že v domácnosti fajčia všetci, maloletá Q. prestala vďaka pánovi R.. Maloleté deti sa postupne adaptovali na kolektív, zamestnancov centra ako i režim, správajú sa slušne, sú nápomocné pri aktivitách a svoje povinnosti si plnia. Počas pohovoru s maloletým N. bolo zistené, že keď mal 11 rokov a žil s matkou a sestrami v zariadení Brieždenie, mal byť sexuálne zneužívaný, čo prešetrovala aj polícia. Začiatkom roka 2019 mal mať autonehodu s kamarátom L. T., obaja boli pod vplyvom alkoholu, závery vyšetrovania však nie sú známe. Maloletý mal počas štúdia na špeciálnej základnej škole veľa absencií, matka situáciu neriešila, maloletý sa mal vyjadriť pred triednou učiteľkou, že chce byť umiestnený v detskom domove. Maloletá D. centru počas pohovoru uviedla, že mala pohlavný styk počas pobytu na chate, matka skutok nahlásila na polícií. Základná škola v Zemianskych Kostolnoch potvrdila, že maloletú často pred školou čakali muži v aute, s ktorými odchádzala. Uvedené riešili s úradom. Maloletú Q. v deň prijatia do centra kontaktoval pán R., s ktorým má podľa všetkého veľmi blízky vzťah, oslovujú sa otec a dcérenka. Počas telefonického rozhovoru jej kládol otázky typu, ako sa o ňu v centre starajú a otázky majetníckeho charakteru (počet šampónov, tričiek, a pod.). Pán R. naliehal, aby mu bolo umožnené stretnutie s maloletou Q., čo mu bolo

zamietnuté z dôvodu, že nie sú rodinní príbuzní. Na základe diagnostiky maloletých detí, pozorovaní, sociálneho a psychologického poradenstva s rodičmi, centrum dospelo k záveru, že matka reflektuje len aktuálne potreby maloletých detí, nedokáže reflektovať potreby, ktoré vedú k ich zdravému bio-psycho-sociálnemu vývinu, v starostlivosti matky sú maloleté deti primárne a sekundárne ohorené, matka nie je stabilnou osobou, mení často dôležité rozhodnutia, pričom v rozhodnutiach neprihliada na záujem maloletých detí, matka nemá stabilný príjem, bývanie, vedome podporuje maloleté deti v záškoláctve, nedokáže selektovať povrchné a hlboké vzťahy (napr. rovesníkov maloletých detí považuje za rovnocenných, pozýva ich do domácnosti, vedie aktívnu komunikáciu na sociálnych sieťach, a pod.), matke bol uložený trest 8 mesiacov s podmieneným odkladom 15 mesiacov za zanedbanie starostlivosti o maloleté deti. Otec je obmedzený na spôsobilosti na právne úkony, čo mu bráni v tom, aby plne prebral zodpovednosť za maloleté deti. Návrat do domáceho prostredia vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti centrum neodporúča.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom kolízneho opatrovníka, ďalšími dôkazmi ako návrh na vydanie NO, rodný list Q., rodný list D., rodný list N., správa z pobytu v Detskom krízovom centre Náruč z 27.6.2019, lustrácia v REGOb, uznesenie o nariadení ústavnej starostlivosti a ustanovenie kolízneho opatrovníka v danej veci, oznámenie Diecézneho charitného centra pre deti a rodiny Sv. Z. V. z 15.8.2019, správa kolízneho opatrovníka z 24.5.2019, spis 11P/40/2019, na základe čoho mal zistený tento skutkový a právny stav:

9. Okresný súd Prievidza vydal uznesenie č.k. 11P/40/2018-67 zo dňa 15.1.2019, ktorým nariadil výchovné opatrenie pobyt v zariadení, ktoré plní odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov. Úrad vykonal v centre návštevy v dňoch 6.2.2019, 20.3.2019, 16.4.2019 a 25.6.2019, počas ktorých bol vykonaný pohovor s maloletými deťmi, ktoré úradu verbalizovali, že sa im v zariadení páči, s rodičmi sú v telefonickom i osobnom kontakte, páči sa im aj v škole. Šetrenie bolo vykonané aj v domácnosti rodičov, ktorí verbalizovali, že sa snažia upraviť si pomery tak, aby sa deti po skončení výchovného opatrenia mohli vrátiť do domácnosti. Následne dňa 10.6.2019 matka kontaktovala úrad s tým, že opustila domácnosť.

10. Rozhodnutím Okresného súdu Prievidza č. k. 8P/29/2019-32 bolo nariadené neodkladné opatrenie s tým, aby maloleté deti - D. X., nar. XX.X.XXXX, Q. X., nar. XX.X.XXXX a N. P., nar. X.XX.XXXX, t.č. pobytom Detské Krízové centrum Náruč, Zádubnie boli do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 8P/29/2019 odovzdané a dočasne umiestnené do starostlivosti Detského charitného domu Považská Bystrica.

11. Podľa § 54 ods. 1 až 5 Zákona o rodine Náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

12. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť

rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Podľa § 75 ods. 1 ZKR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa § 81 ods. 1 a 2 ZKR ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochranej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

16. Súd vychádzajúc zo skutkových zistení z pripojených listinných dôkazov a to vyjadrení a správ kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov v rodine dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky podľa § 54 odst. 2 Zákona o rodine k tomu, aby nad maloletými bola nariadená ústavná starostlivosť, ktorá bude v ich záujme. Súd má za to, že v prostredí pod vedením špecialistov a odborníkov je možné predpokladať, že maloletým budú vytvorené podmienky pre svoj zdravý vývoj. Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci mal súd za preukázané, že je vážne ohrozená výchova, ďalší priaznivý vývoj a mravný vývin maloletých detí, nakoľko rodičia nie sú schopní zabezpečiť maloletým potrebnú osobnú starostlivosť a primerané rodinné prostredie. Súd hlavne prihliadal aj na vyjadrenie detí, ktoré sa pred kolíznym opatrovníkom vyjadrili, že chcú ostať v zariadení.

17. Nariadená ústavná starostlivosť sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny sv. Z. V., so sídlom T. XXXX/XX, T. XXXX/XXX, Y. P. v súlade s § 54 odst. 5 Zákona o rodine.

18. V súlade s § 81 odst. 1, 2 Zákona o rodine súd rozhodol aj o povinnosti rodičov poskytovať maloletému výživné. Výšku vyživovacej povinnosti súd stanovil v zmysle § 62 odst.3 a § 75 ods.1 Zákona o rodine. Matka je nezamestnaná a otec má súdom ustanoveného opatrovníka, preto súd obom uložil povinnosť platiť na maloleté minimálne výživné. Obaja rodičia sú povinní určené výživné platiť na účet zariadenia.

19. O trovách konania bolo rozhodnuté v zmysle § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsahom odvolania nie je odvolací súd viazaný vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní

možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Proti výroku, ktorým bola schválená dohoda rodičov vo veciach starostlivosti o maloletých rodičia nie sú oprávnení podať odvolanie.

Ak povinná osoba dobrovoľne nesplní vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.